

...kamp in Theresienstadt gestuurd, dat doorging voor een gevangenschap met grotere overlevingskansen.

JAN BANK  
Historicus, emeritus-hoogleraar  
Universiteit Leiden

## Zijn wij nog steeds een vrijplaats voor intellectuelen?

Deze week werd de relatie tussen de Erasmus Universiteit en de stad Rotterdam met Tariq Ramadan verbroken. Als stadsgenoot en als collega-Worldconnector wil ik daar het volgende over opmerken.

De gebeurtenissen in Iran rond de verkiezingen zijn inderdaad zorgwekkend. Het is echter de vraag of het een goede reactie is de banden te verbreken. Zij die met belangstelling Iran volgen, zullen het vrijdaggebed in Teheran gezien hebben waarbij de *supreme leader* de gebeurtenissen bekritiseerde en een ieder opriep, ook de leiders, fouten te erkennen. Vervolgens riep hij op te leven met het gegeven dat de verkiezingen hoe dan ook de keuze voor de huidige president hadden opgeleverd en dat het daarom goed was die keuze te respecteren en in ieder geval van geweld af te zien.

+ Persoonlijk vraag ik mij af of hij met zijn gemaakte fouten nog geloofwaardig president kan zijn, maar die afweging hoort in Iran en bij de Iraniërs; niet bij het buitenland, ook niet bij Nederland, en al helemaal niet bij Rotterdam.

Het vrijdaggebed vond ik opvallend en bemoedigend; fouten erkennen, maar ook leven met een politieke en electorale realiteit; de president is nu eenmaal erg populair bij de lagere inkomensgroepen in Iran. Dat er ondertussen veel behoefte is aan debat in Iran, dat ook ruimte geeft aan de reformisten en intellectuelen, is duidelijk. Dat moet aan alle kanten bevorderd worden; en juist daaraan kan Tariq Ramadan een bijdrage leveren. Juist hij heeft bewezen midden in de islam te staan en het proces van een islam in de moderne tijd te willen bevorderen.

Historisch gezien was de Republiek van de Verenigde Nederlanden een vrijplaats voor intellectuelen. Het is te hopen dat die traditie in de moderne tijden in stand kan blijven. Daarom moet Tariq Ramadan zeker Worldconnector blijven.

RUUD LUBBERS  
Oud-premier, Worldconnector,  
Rotterdam

▶ Op [nrc.nl/ramadan](http://nrc.nl/ramadan) vindt een discussie plaats over het vertrek van Tariq Ramadan.